

Володимир Півторак

СТИЛІСТИКА ТРОПОВОЇ СИСТЕМИ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА ПОЧАТКОВОГО ПЕРІОДУ ПОЕТИЧНОЇ ТВОРЧОСТІ

Проаналізовано поетичний спадок Юрія Федьковича початкового періоду творчості з погляду тропіки. Зокрема, зазначено, що у віршованих творах Ю. Федьковича широко застосовувалися такі тропи: постійним є епітет, з-поміж інших найчастіше з'являються порівняння, метафора та синекдоха, частотний коефіцієнт інших (метонімії, сарказму, гіперболи, мейозису) суттєво нижчий.

Ключові слова: троп, порівняння, епітет, метафора, метонімія, синекдоха, іронія, сарказм, гіпербола, літота, мейозис.

Ознака, яка часто-густо спонукає читача або ж жагуче відшукувати на полицях книжкових крамниць нові твори улюбленого автора, або навпаки – внести його ім'я у „чорний список” – авторський стиль. Він перетворює мову загальнонаціональну на художню. А художню мову вирізняє саме естетична зарядженість, котра потребує певного вираження, експресії. Задля її створення автор послуговується відповідною лексикою, часто – вжитою в переносному значенні, себто тропами.

З тим, що троп – це родове визначення переносного слововжитку, погоджується більшість. Складніша ситуація щодо визначення видових понять. Так, видатний учений XVIII століття професор поетики Києво-Могилянської академії Митрофан Довгалевський у своїй „Поетиці” виокремлював *тропи слів* – метафору, синекдоху, метонімію, антономасію, оноματοпею, катахрезу, металепис, а також *тропи думок* – алегорію, іронію, перифразу, гіпербатон та гіперболу [7, с. 301-321]. Укладачі посібника „Вступ до літературознавства”, чернівецькі дослідники зазначають таке: „До основних видів тропів належать порівняння, метафора та її різновиди, алегорія та символ, метонімія та її різновиди, синекдоха, гіпербола та літота, епітет” [2, с. 79]. А в „Літературознавчому словнику-довіднику” з-поміж основних різновидів тропів визначають метафору, метонімію і синекдоху, після чого уточнюють: „Разом з тим до тропів відносять й епітет, гіперболу, літоту, іронію та інші засоби поетичного мовлення” [6, с. 695]. Як бачимо навіть у наведених зразках у потрактуванні того, що ж входить до складу тропів, єдності думок немає. Тому, аби згрупувати і проілюструвати тропи, за основу візьмемо класифікацію, запропоновану А. Ткаченком (вона видається найбільш стрункою, а разом з тим – деталізованою), а суперечливі ситуації ілюструватимемо також позиціями інших науковців.

Порівняння – словесно виражене зіставлення двох явищ на основі

відносної подібності між ними. Обов'язковими морфологічним складниками порівняння є: 1) „предмет”, тобто об'єкт образної рефлексії автора, 2) „предикат” (об'єкт, з яким співвідноситься „предмет”) та 3) „аргумент”, що мотивує „подібність неподібного” між ними [2, с. 79].

Порівняння можуть бути *простими* і *розгорнутими*.

Прості порівняння утворюються за участю сполучників та без сполучників. Останні групують на такі, що творяться за допомогою предиката, з пропуском сполучникової компаративної зв'язки, а також на порівняння, які Г. Поспелов вважає історично найдавнішими – у формі орудного відмінка іменника. Усі прості порівняння у свою чергу можна поділити на загальноовживані та індивідуально-авторські.

У поетичній спадщині Юрія Федьковича раннього періоду творчості кількісно (із суттєвим відривом) переважають прості порівняння, які творяться за участю сполучників. Власне, ця картина спостерігається в усі періоди його творчості, бо має глибокі народні традиції: *Та й казала ми: співай синочку / Та як солові в гаю* [8, с. 4]; *Цариця, люба, мила, гей зоронька в ночі* [8, с. 69] тощо.

Так само автор широко застосовує індивідуально-авторські сполучникові порівняння: *Оскресни, оскресни, заграй нам до бою, / Заграй нам як громи небесні* [8, с. 6]; *Так все утихло, ні плачу, ні руги, / Гей би всі люде привалили віком* [8, с. 32] та ін.

Зовсім інакше виглядає картина щодо використання Федьковичем безсполучникових порівнянь. З-поміж тих, що творяться за допомогою предиката, маємо два приклади загальноовживаних: *О, як червоно дуже в'ни зацвили, / Би-сь думав, кров'юв* [8, с. 9]; *При світлі луни сріблені побої, / Би-сь думав: діти рідні неньці своїй, / Святій Голії низенько ся клоня* [8, с. 55]; лише у трьох поезіях автор звертається до індивідуально-авторських безсполучникових порівнянь: *Ци то в поли під Маджентов три вірлове вют ся, / Ци то в поли під Маджентов три царове бют ся* [8, с. 53]; *Би-сь думав, що ріжут ся громи, / Так страшне склепінє ся ломит* [8, с. 74]; *В які-ж то дивні, жалостливі нути / Узяти звони на звінници грати? / Би-сь думав, брате, шо то рідна мати / Над сином своїм умерлим голосит, / І сиву голов бє о домовину* [8, с. 100]. Останній приклад можна також віднести також до *розгорнутих порівнянь*, адже маємо деталізоване зіставлення, яке витворює перед нами певну картину, а це вже є достатньою умовою для набуття статусу „розгорнутого”.

Щодо інших видів безсполучникових порівнянь, у цей період творчості загальноовживані їх варіанти не представлені, та й індивідуально-авторських не густо. Серед порівнянь із пропуском сполучникової компаративної зв'язки можемо виділити такі: *Цісарска фана дружина кохана* [8, с. 9]; „*Шо ти кажеш, гей гадюко?!*” / *кликнув Добуш гірше грому* [8, с. 88] тощо.

Ще менше порівнянь, вжитих у формі орудного відмінка іменника: *Думи-ж мої, думи рускі, відки ви ся взели? / Ци ви може в моїм раю квіточками цвили, / Ци ви може в моїм небі ангелом*

літали [8, с. 18]; Гаєм – маєм, лебедем Дунаєм, / А степами бистрим горностаєм, / А на моє подвірєнько / Пади бистрим соколеньком, / А голубом на моє серденько [8, с. 22]; Шо кажде око гранев запалало? [8, с. 101].

Один раз автор застосовує *заперечне порівняння* – у співанці „Сестра”: Ні зазуля в лузі затужила, / Ні пташина в тузі голосила, / То сестричка лист писала [8, с. 21].

У віршах раннього періоду творчості знаходимо також одне *оказіональне порівняння*, тобто таке, що не надається до чіткої типологізації [9, с. 244]: Дівча аж умерло. – „Бог з тобою, мила!..” [8, с. 79].

Окрім наведеного вище, маємо ще такі два приклади *розгорнутого порівняння*: Зривай ті квіти, доки ще зацвили, / І доки другі квіточок си рвуть; / Бо прийде осінь, зіленько зівяне, / Де сніг упаде, квіточок вже нїт, / Тогди як око за квітками гляне, / То лиш заплаче на студений світ. / І як ті квіти, що їх ярь сплітає, / Не вскреснут більше, як їх зітре лід, / То так і людска молодість минає, / А шо минуло, вже не верне в слід [8, с. 27-28]; А звони – звони на звінниці ричут, / Гей люті змії, шо ся в купу кличут, / Аби зухвалцу на камуз розпасти, / Котрий ся важив писклята украсти, – / Так звони ричут [8, с. 101].

Серед найбільш уживаних тропів є епітет.

Епітет – один із основних тропів поетичного мовлення, призначений підкреслювати характерну рису, визначальну якість певного предмета або явища і, потрапивши в нове семантичне поле, збагачувати це поле новим емоційним чи смисловим нюансом [6, с. 245]. Його ще називають *образним* або *художнім означенням* на противагу *означенням логічним*. Науковці по-різному ставляться до їх розмежування. Але нам найбільш слушною видається позиція І. Качуровського, який узагалі їх не розмежовує, бо вважає, що в художньому тексті будь-яке означення стає епітетом. Адже навіть логічні означення в художньому творі створюють певну емоцію, яка в свою чергу й витворює оту „художність”. Особливо такий підхід актуальний, коли мова йде про поезію.

Існує чимало класифікацій епітетів, але в більшості своїй вони небагато чим можуть схарактеризувати майстерність поета, окрім, мабуть, *оказіональних епітетів*. До таких можемо віднести зокрема такі: Ци буркун то синопюрий байраком гукає, / Ци Дністер то буйнобурий на Подоли грає? [8, с. 5]; Хрести злочені, написи, лязури, / В прештучні форми різані мармури [8, с. 62]; Обренович красний / Ступив наперед, клонит на всі чести / І каже „Братя, най я буду часний / До бою з Турком нині вас повести” [8, с. 102].

До основних тропів належить і метафора – „використання слова в переносному значенні” [2, с. 76], а саме „перенесення власного значення одного слова на невласне з огляду на певну подібність” [7, с. 303].

В науковій літературі існує певна плутанина щодо таких видів метафори, як *персоніфікація* та *уподібнення*. Укладачі „Літературознавчого словника-довідника” так визначають ці поняття: „Персоніфікація – уподібнення неживих предметів чи явищ природи людським якостям; вид метафори, що сприяє поетичному олюдненню довколишнього світу”; „Уособлення, або Прозопопея – різновид метафори, художній прийом перенесення якостей живих істот на довколишні предмети, явища природи або навіть абстрактні поняття” і далі додають: „[уособлення] відмінне від персоніфікації, яка полягає в одушевленні довколишнього світу” [6, с. 547; 702] (підкресл. наше. – В. П.). Якщо з першими двома дефініціями ще можна розібратися і з’ясувати, що є що, то останній штрих – щодо „одушевлення” заплутує вкінці. А зважаючи на те, що терміни „персоніфікація” та „уособлення” – етимологічно – прямі відповідники, про що слушно зауважує А. Ткаченко, видається доцільним прийняти пропозицію науковця, „аби зняти різночитання щодо цього виду метафори”, означити його „аксіоматичним і поки що нетермінологічним поняттям *оживлення*” [9, с. 252]. На противагу „оживленню” автор пропонує термін „оречевлення”. Перенесення також може стосуватися предметів, речей, явищ, які проектуються самі на себе – „позаперсонне уподібнення”, опозицією йому є „міжперсонне уподібнення”. Аналогічний підхід застосовував ще М. Довгалевський.

Найчастіше Ю. Федькович застосовує *оживлення*. Приблизно одна п’ята усіх прикладів – це *побутова* чи „заяложена” *метафора*, щодо якої навряд чи можна говорити про високу якість і художність: *Но як збліднут тихо зорі, / Світле сонце зійде д гори, / Хто тогди нам бідним скаже, / Де котрий з нас нині ляже?* [8, с. 3]; *Буде рано раненько / Сонце сходитьи, перестанеш жити; Ой сонечко сходило, / Туманами си вкрило / Канони грали, кровйов розливали, / Аби си ни дивило* [8, с. 11] тощо. В останньому прикладі маємо також і незаяложену метафору (*Канони грали, кровйов розливали*) і зразок позаперсональної метафори (*Туманами си вкрило*). Тож якщо говорити, про застосування художнього засобу як показник майстерності поета, то такими можуть слугувати лише трохи менше 80% прикладів *оживлення*: *То ми би найглібшу могилу заклали, / Она би Тя певно пустила!; Країно щаслива, країно кохана, / Пусти нам Бояна з могили* [8, с. 6]; *Склонила голов, більше не підносить, / Зірницї плачут, а звінок німіє...* [8, с. 31] і т. д.

Нечасто буковинський поет використовує *оречевлення*, і більшість його зразків традиційні: *І серденько тужит, і серденько мліє... / О бідна головко, де діну біду!..* [8, с. 46]; *Старий владика мис ся сльозами* [8, с. 101] тощо. Але є кілька цікавих образів: *У сине море сонце ясне тоне, / І своє світло ніби кров червоне / По всій країні доокола сіє* [8, с. 30]; *Свою славу сном провадят, славов серце гріют* [8, с. 33].

Знаходимо також декілька справді ошатних прикладів *міжперсонного уподібнення*, як-от: *Думи-ж мої, думи рускі, відки ви ся*

взели? / Ци ви може в моїм раю квіточками цвили, / Ци ви може в моїм небі ангелом літали / Що ви моє бідне серце доси колисали? [8, с. 18]; *Бо моє серце, братя, сардаком ся крило, / Під бланев ся кохало, під ременем било...* [8, с. 39]. Решта міжперсонних уподібнень запозичені з народної творчості.

Характерною рисою позаперсонних уподібнень, використовуваних поетом у цей період, є те, що всі вони пов'язані з дієсловом „топитися”: *У сине море сонце вже потало* [8, с. 13]; *І сербску фану на шелом двигнути, / А ні, то з нею враз у гріб втонути / На віки вічні* [8, с. 102] тощо.

Близьким до метафори тропом є метонімія. Б. Іванюк визначає її як „троп, індивідуалізоване позначення цілого явища його характерною ознакою” [4, с. 325], а укладачі „Літературознавчого словника-довідника” трактують її як різновид тропа, близького до метафори, в якому значення слів переносяться з певних явищ та предметів на інші за суміжністю [6, с. 457].

Щодо класифікації метонімії, у різних авторів знову маємо певні розбіжності. Найбільш деталізованою видається класифікація, запропонована А. Ткаченком, який за основу взяв класифікацію П. Волинського, але суттєво її доповнив. Науковець зазначає: „суміжність, співвіднесення названого й неназваного виявляються в різних аспектах і взаємозв'язках, формуючи відповідні види метонімії” [9, с. 254]. Тож він виділяє такі заміни: 1) *ім'я творця замість його творів*; 2) *назва матеріалу замість речі, виготованої з нього*; 3) *назва вмістилища замість вмісту*; 4) *назва якоїсь речової ознаки замість людини (гурту, колективу, соціальної чи національної диференціації тощо)*; 5) *назва місця помешкання чи перебування людей замість самих мешканців чи їхніх дій*; 6) *назва властивості чи якості замість їх носія*; 7) *назва одномоментної зовнішньої дії замість її внутрішньої мотивації (наслідок замість причини)*; 8) *кількісна метонімія, або синекдоха*.

Аналізуючи поетичний спадок Ю. Федьковича, ми брали за основу саме цю класифікацію. У творах, що представляють ранній період творчості митця, поет лише вісім разів вдається до застосування цього тропу, причому тільки до чотирьох його видів: *Я вже й озде, файна любко, / Нуж, дівчата, скло ми в руку! / Аксеніє: пуку-стуку!* [8, с. 93] – цей приклад ілюструє другий пункт класифікації, маємо ще по три приклади, що стосуються її п'ятого та сьомого пунктів: *Несіт податки, ви боярські двори, / А ви, загіря, кармазини, кири* [8, с. 16]; *Де Дністер грав, де Галич печаліє, / Де руский край, де руске серце мліє?* [8, с. 32]; *Гостинці тихо, ринки не гомоня* [8, с. 55] і відповідно: *А я де склоню голов на годинку, / Де я до завтра буду спочивати?* [8, с. 14]; *Ой рада-бим, мій синоньку, / Листок написати, / Насипали могилоньку* [8, с. 42]; *У сербскім краю вже давно не чути / Ані Боянів, ні шездари нути, / Як то бувало, доки Бісурмани / Принесли Сербам диби та кайдани* [8, с. 99], а також один,

який представляє шостий пункт: *То не сокіл, то мій милий вороним літає!* [8, с. 34].

Синекдоха – образний вислів, заснований на кількісному зіставленні предметів, явищ, на заміні частиною цілого, одним предметом сукупності їх [1, с. 159].

На відміну від більшості вчених, які традиційно виділяють три види синекдохи (*вживання частини замість цілого, однини замість множини і виду замість роду*), А. Ткаченко розрізняє аж десять її різновидів: а) *частина замість цілого*; б) *ціле замість частини*; в) *однина замість множини*; г) *множина замість однини*; г) *власні імена у значенні загальних*; д) *загальні імена у значенні власних*; е) *рід замість виду*; є) *вид замість роду*; ж) *означена величина замість неозначеної*; з) *неозначена величина замість означеної*. Така різниця в кількості різновидів пояснюється тим, що деякі з них, зараховані вченим до синекдохи, інші науковці виділяють як окремі тропи, наприклад, *вживання власного імені замість загального* визначають як антономазію чи антономасію [3, с. 220; 5, с. 31]. Але тут теж немає однастайності, адже частина вчених тлумачать *антономазію* як „поетичний троп, який вживається у непрямому, часто метонімічному називанні літературного персонажа або зображуваного явища іменем міфічного чи літературного героя” [6, с. 52], що звужує значення цього терміна.

При розгляді синекдохи ми також використовували класифікацію, запропоновану А. Ткаченко.

У ранній період творчості Ю. Федькович із-поміж інших видів метонімії найактивніше застосовує саме кількісну – у майже 82 % випадків. Із зазначених вище десяти різновидів маємо приклади чотирьох:

1) на означення частини замість цілого: *Друга та могила / Івана брата голуба прикрила / Тому в'на горне д тій ся так близьенько, / Ніби серденько миле до серденька* [8, с. 17]; *І серденько тужит, і серденько мліє... / О бідна головко, де діну біду!* [8, с. 46] тощо;

2) застосуванні власних імен у значенні загальних – найчастіше поет використовує ім'я легендарного Бояна: *Пресвітлий Боян Галицької Рати* [8, 38]; *Там засіли три Бояни, / шо май славні в Буковині* [8, с. 90] і под.;

3) на означення виду замість роду: *Так пішов я в світ широкий за кавалком хліба, – / Ах, нераз я мусів чути: ціба, хлопче, ціба!* [8, с. 18]; *Гей то славна Буковина, / сіль і хліб їй не бракує* [8, с. 90] і т. д.;

4) використанні означеної величини замість неозначеної: *Сидів бим чотири літа* [8, с. 60]; *Там гуляют сто опришків / з топірцями при долині* [8, с. 89]; *А у монастири / Воскових світич сім сот заснило* [8, с. 100], а зіставляючи вірші „На день добрий” та „Співацка доля”, маємо суттєву розбіжність у „конкретних” цифрах: *Бо мене мати бай породила / Де вірли воду пили, / Навчила мене бай співаночок / Сто дватцять і чотири* [8, с. 4] і на противагу – *Бо моя мати мене*

породила / Та де вірли воду пили, Тай співаночок мене научила / Вісімдесят і чотири [8, с. 13].

Звертається поет у своїй ранній творчості й до **іронії**, а точніше – до **сарказму**.

Незважаючи на те, що „найчастіше іронія використовується з метою створення комічного враження” [3, с. 223], ілюструють її, зокрема, й „популярним прикладом-кочівником” з Т. Шевченка: „Од молдаванина до фінна / На всіх язиках все мовчить, / Бо благоденствує!”, таку ж думку щодо цього прикладу висловлює й М. Нефьодов, вагається А. Ткаченко, називаючи його класичним взірцем іронії, „навіть гостріше, сарказму як тропа”, і однозначно до сарказму відносить цей уривок із „Кавказу” П. Волинський, що й зрозуміло, адже він зазначає, що „іронія є засобом висміювання життєвих явищ”, а сарказм тлумачить як злу, гірку іронію, яка „має велику силу насмішки, велику силу викриття”.

Молодий Федькович використав *сарказм* як троп всього в одному вірші – „Пречиста Діво радує ся Маріє!”.

У першій строфі поезії автор змальовує вечірній пейзаж, який налаштовує читача на позитив, тому подяка Богородиці в кінці строфи виглядає цілком природно. Порівняння поетом сонячного світла з червоною кров’ю видається недоречним, але не більше... І зовсім інакше виглядають наступні три строфи, в яких подяка Пречистій є гірко іронічною, адже в першому випадку змальований мертвий жовнір, у другому – нещасна вдовиця-мати з дитинчам на руках, а в третьому – голодне сиротятко, якого замість нагодувати травлять псами. І в кінці маємо розв’язку: *Пречиста Діво радує ся Маріє, / Бо я не можу... Вшак я маю душу, / І чути мушу, і дивити мушу, / Шо тут на світі, ах тутки ся діє!* [8, с. 31].

Серед інших тропів Ю. Федькович застосовує ще гіперболу та мейозис, які мають глибоку традицію в народній творчості.

Гіпербола полягає в надмірному перебільшенні характерних властивостей чи ознак певного предмета, явища або дії задля особливого увиразнення художнього зображення чи виявлення емоційно-естетичного ставлення до нього [6, с. 161].

Федькович часто вдавався до гіперболи. Наведемо лише найяскравіші приклади: *Летів я за море, летів я за Дунай / Ходив я далеко, далеко у світ, / Підгір’я шукати, Підгір’я там ніт* [8, с. 47]; *Тече кровця річеньками, є шо пити* [8, с. 51]; *В грудех ’сте ми серце вбернули* [8, с. 76]; *Цюлюю, цюлюю, аж дупит ся шкіра* [8, с. 78] тощо.

В сучасній науковій літературі немає різночитань щодо розуміння *гіперболи* як тропу. Дещо інакше її осмислювали у традиційних риториках. „Гіпербола, або перебільшення, – це таке [явище], коли вживаємо якийсь слово або речення, збільшуючи або зменшуючи неймовірно його зміст” (підкресл. наше. – В. П.) [7, с. 320]. А. Волков, ведучи мову про *літоту*, зазначає: „Традиційні риторики розглядали літоту як вид гіперболи й, відповідно, поділяли

гіперболу на *auxesis* – збільшення та *tapinosis* або *meiosis* – зменшення” (підкресл. наше. – В. П.) [4, с. 307].

Тож як усе-таки правильно зветься протилежний до гіперболи троп: *мейозис* чи *літота*? Спробуємо розібратися. Більшість словників і посібників антонімом *гіперболи* вважають саме *літоту* [1, с. 160; 3, с. 223; 4, с. 307; 5, с. 224 тощо]. Але чернівецькі літературознавці у словниковій статті „Літота” зазначають і таке: „Іноді ще називають літотою й визначення якогось предмета шляхом заперечення протилежного, наприклад: „він не відзначається красою” замість „він некрасивий”, „це непогано сказано” в значенні „це добре сказано”, „не мало зроблено” замість „багато зроблено” [5, с. 224]. А мовознавці „вживання антоніма + заперечення як засобу применшеного ствердження (непогано замість добре, неважко здогадатися замість легко здогадатися)” називають основним значенням, а другорядним – її значення, синонімічне до *мейозиса*, який є тропом, протилежним до гіперболи, і „полягає в означувальному применшенні означуваного у схожих із гіперболою функціях та виявах” [9, с. 262].

У ранній творчості поет лише п’ять разів звертався до *мейозису*: *Так пішов я в світ широкий за кавалком хліба, – / Ах, нераз я мусів чути: ціба, хлопче, ціба!* [8, с. 18]; *Водиці, люде, хоть дробину* [8, с. 53] і под.

Стисло підсумуємо розглянутий матеріал.

Ю. Федькович при написанні віршованих творів широко застосовував тропи: постійним є епітет, із-поміж інших найчастіше з’являються порівняння (ЧК – 3,91), метафора (ЧК – 3,50) та синекдоха (ЧК – 1,36), частотний коефіцієнт інших (метонімії, сарказму, гіперболи, мейозису) суттєво нижчий. Перелік використаних тропів небагато дає нам для з’ясування сили таланту Федьковича-поета і має сенс тільки як матеріал для порівняння з творчістю інших авторів. Для отримання практичних результатів доцільніше простежити, як змінювалися наведені характеристики впродовж життя митця. Це ще належить зробити в наступних дослідженнях. Такий „динамічний” погляд допоможе дати об’єктивнішу оцінку творчості митця, дозволить виокремити Федьковича-поета з безлічі інших ролей, які йому довелося відіграти.

1. *Волинський П.К.* Основи теорії літератури. Вступ до літературознавства. Вид. 2-е, випр. і доповн. – К.: Рад. шк., 1967. – 366 с.
2. Вступ до літературознавства. Художня лексика. Тропи. Контрольні завдання до практичних занять: Посібник для студентів філологічного факультету та факультету іноземних мов / Укл.: Волков А.Р., Іванюк Б.П., Клим’юк Ю.І. – Чернівці: ЧДУ, 1997. – 80 с.
3. *Галич О., Назарець В., Васильєв С.* Теорія літератури: Підручник / За наук. ред. Олександра Галича. – 2-ге вид., стереотип. – К.: Либідь, 2005. – 488 с.

4. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 636 с.
5. *Лесин В. М., Пулинець О.С.* Словник літературознавчих термінів. – К.: Рад. шк., 1971. – 486 с.
6. Літературознавчий словник-довідник / Р.Т. Гром'як, Ю.І. Ковалів та ін. – К.: ВЦ „Академія”, 1997. – 752 с.
7. *Митрофан Довгалецький.* Поетика (Сад поетичний). – К.: Мистецтво, 1973. – 436 с.
8. Писання Осипа Федьковича. – Львів, 1902. – Т.І. – 806 с.
9. *Ткаченко А.О.* Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ „Київський університет”, 2003. – 448 с.

Summary

In the article was analyzed Yuri Fed'kovych's early poetry in the view of all sorts of tropes. The data of this investigation can help by studying of Fed'kovych's poetic heritage and give practice knowledge about some aspects of theory of literature.

Key words: trope, comparison, epithet, metaphor, metonymy, synecdoche, irony, sarcasm, hyperbola.

Стаття надійшла до редколегії 19.10.2007